

RHANBARTH LLAIS POWYS ADRODDIAD AR YR HYN YR YDYM WEDI'I GLYWED YM MHOWYS

Ymgysylltu â Cymunedol yn y Trallwng a Maldwyn

Mehefin 2023

FFORMATAU HYGYRCH

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Os hoffech gael y cyhoeddiad hwn mewn fformat a/neu iaith arall, cysylltwch â ni.

Gallwch ei lawrlwytho o'n gwefan neu ofyn am gopi drwy gysylltu â'n swyddfa.

CYNNWYS

Amdano Llais.....	4
Beth Wnaethom Ni	5
Yr Hyn a Glywsom	8
Atodiad A.....	28
Atodiad B.....	41
Diolch	44
Manylion Cyswllt	44
Adborth.....	44

AMDANO LLAIS

Rydym ni'n credu mewn Cymru iachach lle mae pobl yn cael y gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol sydd eu hangen arnyn nhw mewn ffordd sy'n gweithio orau iddyn nhw

Rydym yma i ddeall eich barn a'ch profiadau o iechyd a gofal cymdeithasol, ac i sicrhau bod y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn defnyddio'ch adborth i lunio'ch gwasanaethau.

Rydym yn chwilio am straeon da a drwg fel ein bod yn deall beth sy'n gweithio'n dda a sut y gallai fod angen i wasanaethau wella. Ac rydym yn ceisio siarad yn arbennig â'r rhai nad yw eu lleisiau'n cael eu clywed yn aml.

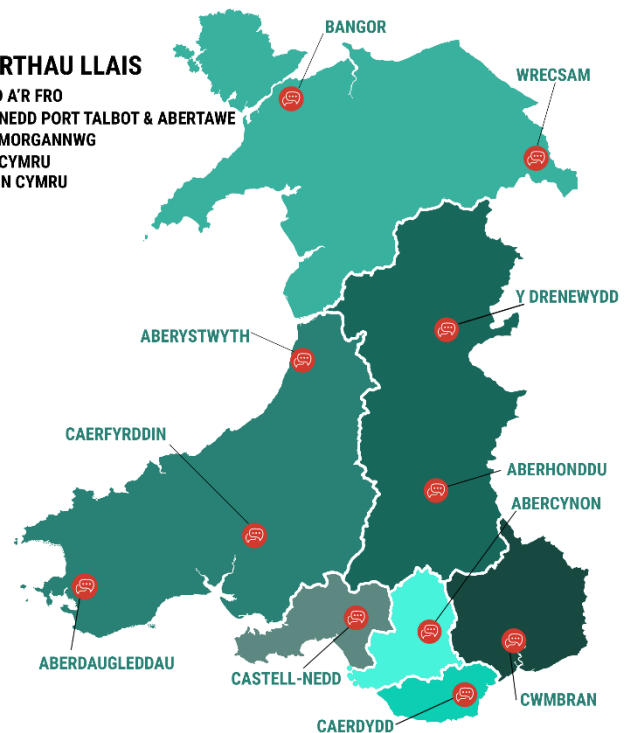
Rydym hefyd yn siarad â phobl am eu barn a'u profiadau trwy gynnal digwyddiadau yn eich cymunedau lleol neu ymweld â chi ble bynnag yr ydych yn derbyn eich gwasanaeth iechyd neu ofal cymdeithasol. Rydym hefyd yn gweithio gyda grwpiau cymunedol a grwpiau â diddordeb ac yn unol â mentrau cenedlaethol i gasglu barn pobl.

A phan aiff pethau o chwith rydym yn eich cefnogi i wneud cwynion.

Mae 7 Rhanbarth Llais yng Nghymru. Mae pob un yn cynrychioli llais "claf a chyhoeddus" mewn gwahanol rannau o Gymru.

RHANBARTHAU LLAIS

- CAERDYDD A'R FRO
- CASTELL-NEDD PORT TALBOT & ABERTAW
- CWM TAF MORGANNWG
- GOGLEDD CYMRU
- GORLLEWIN CYMRU
- GWENT
- POWYS

BETH WNAETHOM NI

Ym Mhowys, ar gyfer ein hymgysylltiad lleol, penderfynom adlewyrchu'r dull 13 ardal a ddefnyddir gan Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Powys. Mae'r ardaloedd hyn wedi'u canoli o amgylch trefi mwyaf Powys a'r ardaloedd cyfagos.

Roeddem am ddod o hyd i ffyrdd o ymgysylltu â phobl o bob oed a gyda diddordebau gwahanol a gwrando ar eu barn am wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Gwnaethom ddatblygu prosiect peilot i brofi ein cynnig i ganolbwyntio ar un ardal ar gyfer ymgysylltu yn ystod mis. Cynhaliwyd y peilot yn ardal Y Trallwng a Maldwyn yn ystod Mehefin 2023.

Roeddem am ddod o hyd i ffyrdd o ymgysylltu â phobl o bob oed a gyda diddordebau gwahanol a gwrando ar eu barn am wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. Roedd angen i ni ddal profiad byw pobl o gael mynediad at y gwasanaethau hyn a'u derbyn.

Gwnaethom gynnal ymchwil i ddechrau i ddarganfod pa grwpiau oedd yn rhedeg yn yr ardal ac i weld a oeddent yn cael cyfarfodydd yn ystod mis Mehefin. Gwnaethom gysylltu â'r Cysylltydd Cymunedol ar gyfer yr ardal i wirio pa grwpiau neu weithgareddau yr oeddent yn ymwybodol ohonynt. Yna anfonom e-bost rhagarweiniol at bob grŵp i ofyn a fyddai'n bosibl mynychu cyfarfod.

Gwnaethom hefyd ymchwilio i'r hyn y mae sefydliadau'n gweithredu yn yr ardal y gallem ei thargedu i helpu i godi ymwybyddiaeth o Llais a rhoi llenyddiaeth iddynt, gan gynnwys doler i arolwg cyffredinol yn gofyn i bobl am eu barn ar unrhyw wasanaethau iechyd neu ofal cymdeithasol.

Gwnaethom gynnig cyflwyniad am Llais i nifer o Gyngorau Tref a Chymuned, i Glybiau Ffermwyr Ifanc ac i Grwpiau Sefydliad y Merched

yn yr ardal. Y nod o wneud cyflwyniadau oedd codi ymwybyddiaeth o Llais a cheisio cymorth i roi cyhoeddusrwydd i'r hyn a wnawn. Yn anffodus, yr unig grŵp a ddechreuodd y cynnig oedd Cyngor Cymuned Llandrinio ac Arddleen ond roedd bwriad i wneud hyn dros Zoom ac nid oedd y Cyngor Cymuned yn gallu cael cysylltiad â'r rhynggrwyd ar noson y cyfarfod.

Anfonom bosteri a thafleuni allan i'r Cynghorau Tref a Chymuned yn yr ardal, gyda chais iddynt osod y deunyddiau lle gallai pobl eu gweld/eu casglu.

Gwnaethom gynnal poster a thaflen yn y Trallwng, Trefaldwyn a rhai o'r pentrefi cyfagos.

Anfonon ni erthygl i'r wasg leol iddyn nhw ei chyhoeddi.

Gwnaethom gysylltu â Phapur Newydd Siarad Powys, a recordiodd ddarllediad byr ar gyfer eu gwrandawyr.

Cawsom gyfarfod cadarnhaol gyda'r Rheolwr o un o'r cartrefi nyrsio a gofal yn y Trallwng, i gysylltu â'r lle cyntaf, egluro beth rydym yn ei wneud a dechrau meithrin perthnasoedd. Roedd gan y Rheolwr brofiad o weithio gyda Healthwatch yn Lloegr a byddai'n hapus i gynorthwyo Llais i ymgysylltu â thrigolion a'u perthnasau.

Gwnaethom ymgysylltu wyneb yn wyneb â'r grwpiau canlynol:

Credu Carers Group (pobl hŷn)
Credu Carers Group (pobl iau)
Grŵp Garddio Cymunedol Ponthafren yng Nghastell Powis
Rhieni/gofalwyr yng Nghanolfan Hamdden Flash yn ystod gwersi nofio
Grŵp Cymorth Arthritis OUCH yn Nhrefaldwyn
Canolfan Cyfarfod Dementia
Grŵp Cymorth bwydo ar y fron

Ysgol Uwchradd y Trallwng – Pennaeth Blwyddyn 11 a dau ddisgybl chweched dosbarth
Grŵp Crefft Ponthafren
Mynychwyr ym Marchnad Pop-up yn Neuadd Bentref Llandrinio
Y cyhoedd a ymwelodd â Stodin Wybodaeth Llais yng ngharnifal y Trallwng
Clwb Ieuenctid y Trallwng
Clwb Nam ar y Golwg Y Trallwng a'r Cylch
Hwb Cyn-filwyr Ponthafren
Mynychwyr ym Marchnad Neuadd y Dref Trefaldwyn

Yn ystod y sesiynau, gwnaethom gyfeirio pobl at y sefydliadau / gwybodaeth ganlynol:

Tîm Eiriolaeth Cwynion Llais

Rhif ffôn Cludiant Cleifion Di-Frys

Age Cymru

Swyddfa Cyngor ar Bopeth am help i lenwi ffurflenni budd-dal

Credu am gefnogaeth gofalwyr

MS Society Grŵp Cymorth Sir Drefaldwyn

PAVO Community Connectors PAVO Health Promotion Hwylusydd ar gyfer Gogledd Powys

Gwefan Bwrdd Iechyd Addysgu Powys

Cludiant cymunedol

111 Opsiwn 2 ar gyfer cymorth iechyd meddwl

YR HYN A GLYWSOM

Gofalwyr

- Diffyg cyfathrebu wrth ryddhau cleifion o'r ysbyty. Mae pobl yn aml yn gweld nad yw'r meddyg teulu wedi cael gwybod bod rhywun wedi bod yn yr ysbyty. I rai pobl, ni chafodd y gwasanaethau cymorth yr oedd eu hangen arnynt eu rhoi ar waith pan ddychwelon nhw adref, ee therapi galwedigaethol, therapi corfforol, cymhorthion ac addasiadau sydd eu hangen yn y cartref.

Dywedodd un person eu bod wedi cael gwasanaeth da iawn ar ôl cael ei ryddhau o'r ysbyty - roeddent wedi derbyn asesiad therapi galwedigaethol a chymhorthion ac addasiadau pan ddychwelon nhw adref.

Felly, mae anghysondeb.

- Cyfathrebu gwael rhwng gwahanol weithwyr/gwasanaethau gofal iechyd. Mae gofalwyr yn gorfod mynd ar drywydd am bethau yn gyson - enghreifftiau a roddwyd oedd atgyfeiriadau rhwng gwasanaethau; newid meddyginiaeth nad yw'n cael ei hysbysu i feddyg teulu; Angen meddyginiaeth ar ôl cael ei rhyddhau o'r ysbyty heb ei hysbysu i feddyg teulu ychydig cyn penwythnos gŵyl y banc - cafodd y claf feddyginiaeth oedd i fod i ddod i ben dros y penwythnos felly bu'n rhaid i'r gofalwr gysylltu â'r ysbyty a meddyg teulu i wneud yn siŵr bod modd darparu meddyginiaeth yn barod ar gyfer y penwythnos, doedd y meddyg teulu heb dderbyn e-bost y dywedodd staff yr ysbyty y bydden nhw'n ei anfon. Roedd rhai gofalwyr yn teimlo ei fod fel swydd PA llawn amser yn ceisio rheoli popeth.
- Esboniodd un gofalwr fod y person y maent yn gofalu amdano yn mynd i'r ysbyty am sganiau yn rheolaidd ac, oherwydd eu cyflwr, bod angen triniaeth benodol ar ôl hynny. Roedden nhw wedi cael apwyntiad i fynd i ysbyty gwahanol. Pan fydd y gofalwr yn ffonio i wirio bod yr offer arbenigol ar gael, dywedwyd wrthynt nad oedd ac roedd angen aildrefnu'r apwyntiad i fod yn yr ysbyty arferol. Ni ddylai

fod wedi bod yn fater i'r gofalwr orfod gwirio hyn ond, pe na baent wedi gwirio ddwywaith, gallai hyn fod wedi golygu bod taith pellter hir wedi'i wastraffu neu'r posibilrwydd y bydd iechyd y claf yn cael ei effeithio gan beidio â chael yr offer cywir ar gael.

- **Awgrymodd gofalwyr y byddai'n dda pe bai pwynt cyswllt canolog / swyddog cyswllt ar gyfer gofalwyr/cleifion â chyflyrau hirdymor - rhywun y gallant gysylltu â nhw os nad ydyn nhw wedi cael cyswllt dilynol ar ôl bod yn yr ysbyty neu fynd i apwyntiadau ysbyty.**
- Codwyd pryderon am gasglu biniau. Roedd un person hŷn â phroblemau symudedd wedi cysylltu â Chyngor Sir Powys wyth gwaith am y ffaith nad oedden nhw'n gallu cludo eu bin eu hunain a chael gwybod y byddai'r mater yn cael ei ddatrys iddyn nhw ond doedd dim byd wedi digwydd. Gwnaeth person arall sylw am y newid mewn casglu gwastraff nad oedd yn heintus a ddigwyddodd ychydig flynyddoedd yn ôl. Gofalwr a oedd â nifer o bobl ar yr aelwyd â phroblemau anymataliaeth ac anghenion iechyd eraill a olygai fod gwastraff cartref ychwanegol wedi'i gynghori gan y Cyngor na allent gael bin ychwanegol. Roedd Credu wedi dweud bod hyn yn wybodaeth anghywir.
- Mynegodd un gofalwr eu pryder eu bod yn bwriadu mynd â'r person y maent yn gofalu amdano i apwyntiad ysbyty ond nid oeddent yn gwybod a fyddent yn gallu parcio'n agos at fynedfa'r clinig yr oeddent yn ei fynychu. Mae gan y gofalwr broblemau symudedd ac mae angen i'r claf fod yng nghwmni bob amser. Doedden nhw ddim yn gwybod â phwy i gysylltu yn yr ysbyty i wirio y byddai parcio ar gael nac i drafod anghenion cymorth.
Awgrymon nhw y dylai'r llythyr apwyntiad gynnwys paragraff gyda manylion rhywun i gysylltu os oedd angen cymorth arnynt.
- Un broblem fawr i'r rhan fwyaf o'r gofalwyr a fynychodd sesiynau'r Grŵp Gofalwyr oedd gorfod cwblhau ffurflenni Lwfans Byw i'r Anabl neu Daliad Annibyniaeth Bersonol. Roedd pobl o'r farn ei bod yn anodd iawn llenwi'r ffurflenni a phan oedd angen ceisiadau adnewyddu, roedd yn rhaid iddynt gwblhau'r ffurflen gymhleth iawn eto. Roedd pobl oedd yn cael asesiadau ar gyfer PIP yn teimlo eu bod yn 'drawmatig'. Adroddwyd os gwrthodwyd y cais, mai dim ond 10 diwrnod oedd i apelio ac, yn aml, roedd pobl yn teimlo nad oedd

ganddynt yr egni i fynd drwy'r broses apelio. Mewn rhai achosion, dywedwyd wrth ofalwyr gan y person yr oedden nhw'n gofalu amdano nad oedden nhw'n fodlon mynd trwy apêl neu broses ymgeisio eto ac roedd hyn yn golygu bod teuluoedd mewn trafferthion ariannol enbyd. Roedd gofalwyr yn teimlo bod y broses o hawlio'r lwfansau hyn yn effeithio ar iechyd meddwl y rheini a'u hanwyliaid.

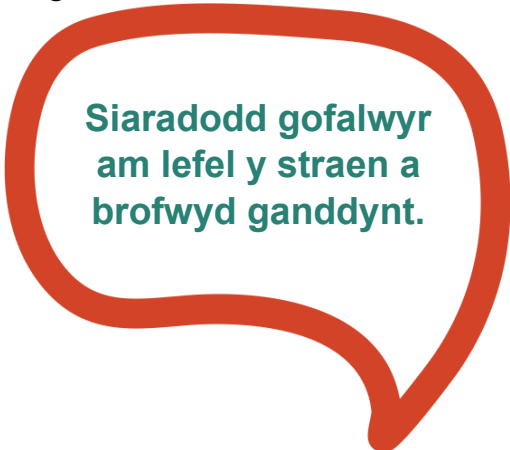
Awgrymon nhw fod angen gweithwyr sydd wedi'u neilltuo i helpu pobl i lenwi'r ffurflenni.

Awgrymwyd hefyd y dylai'r ffurflen gais adnewyddu fod yn llai beichus i'w llenwi, yn enwedig i bobl nad yw eu cyflwr yn mynd i wella.

Roedd cydnabyddiaeth y gallai Age Cymru ddarparu cyngor a chymorth i bobl hŷn. Mae Cyngor ar Bopeth Powys hefyd yn gallu helpu ond yn aml maent mewn sefyllfa o gael mwy o geisiadau am help nag apwyntiadau y gallant eu cynnig.

Mewn sesiwn ar wahân, gwnaeth person sylwadau ar yr anawsterau a brofwyd ganddynt wrth hawlio Taliad Annibyniaeth Bersonol.

"Does dim byd yn fy mywyd wedi cymharu â'r lefelau straen a brofwyd wrth ddelio gyda'r DWP." Roeddent yn teimlo bod y straen yn gwaethygu difrifoldeb eu symptomau.

Siaradodd gofalwyr am lefel y straen a brofwyd ganddynt.

- Mynegwyd pryderon am iechyd meddwl gofalwyr. Siaradodd gofalwyr am lefel y straen a brofwyd ganddynt. Fe wnaethant sôn am 'Pyramid o Straen' a dywedon nhw fod gofalwyr yn aml ar frig y pyramid ac efallai mai dim ond digwyddiad bach a allai eu tynnu drosodd.
- Cafwyd trafodaeth am yr angen am fwy o ofalwyr cyflogedig yn y sir a'r angen am hyfforddiant ar gael yn lleol i annog mwy o bobl i weithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Mae angen gwella cyflog ac amodau gwaith i helpu gyda recriwtio gofalwyr.
- Nid oedd yn ymddangos bod gofalwyr yn y grŵp yn ymwybodol o Academi Iechyd a Gofal Powys na datblygiad yr Ysgol Gwirfoddolwyr

a Gofalwyr.

- Dywedodd gofalwr cyflogedig a oedd yn ofalwr preifat annibynnol y gofynnwyd iddynt yn aml i ddarparu gofal â thâl i bobl a gofynnodd a oeddent yn ymwybodol o ofalwyr annibynnol eraill a allai ddarparu gofal. Roedd nifer o ofalwyr yn y grŵp oedd wedi ceisio dod o hyd i rywun y gallen nhw gyflogi i ddarparu gofal ac nad oedden nhw wedi gallu dod o hyd i unrhyw un.

Dywedodd un person a ddefnyddiodd Daliadau Uniongyrchol i dalu am ofalwr bod eu gofalwr newydd roi ei rybudd. Roedden nhw'n cael trafferth dod o hyd i ofalwr newydd - roedden nhw'n dweud bod gofalwyr yn aml yn cael eu canfod ar lafar neu fod pobl yn rhannu gwybodaeth ar Facebook ond nad oedden nhw eu hunain yn defnyddio'r rhyngrwyd.

Awgrymwyd bod angen rhestr ganolog o ofalwyr annibynnol y gallai pobl fynd atynt pan oeddent yn chwilio am ofalwyr.

- Soniodd rhai gofalwyr am deimlo'n anghyfforddus wrth ofyn i deulu neu ffrindiau am help. Roedd rhai ohonyn nhw eisiau cael ychydig bach o amser i wneud pethau roedden nhw'n mwynhau eu gwneud (e.e. celf/crefftau neu hobiau eraill) ond doedden nhw ddim yn teimlo eu bod nhw'n gallu gadael y person maen nhw'n gofalu amdano gyda rhywun arall. Nid oedd rhai o'r gofalwyr hyn yn ymwybodol o Credu.
- Siaradodd gofalwr arall am ddiffyg gofal seibiant i rywun oedd yn derfynol wael. Nid oedd y gofalwr wedi cael seibiant ers sawl mis. Roedd eu gweithiwr cymdeithasol i ffwrdd yn sâl ac nid oedd yr achos wedi'i drosglwyddo i weithiwr arall. Roedd y gofalwr wedi ffonio sawl cartref gofal yn chwilio am gymorth seibiant ond nid oedd unrhyw un ar gael.
- Siaradodd gofalwr am yr anawsterau a gafwyd pan wnaeth ymgynghorydd arbenigol mewn ysbyty yn Lloegr ragnodi meddyginiaeth nad oedd wedi'i thrwyddedu yng Nghymru. Roedden nhw wedi bod yn ceisio am gyfnod i ddatrys y broblem ond roedd yn fater parhaus.

Gwasanaethau i Blant

- Dywedodd rhiant ofalwr plentyn oed ysgol gynradd bod rhaid i'w plentyn gael profion gwaed misol, oedd yn golygu mynd â'r plentyn allan o'r ysgol a gorfod teithio i'r Amwythig. Roedden nhw wedi gofyn am apwyntiadau y tu allan i oriau ysgol ond wedi dweud nad oedd hyn yn bosib. Roedden nhw wedi cael cyngor nad oedd hi'n bosib i'r profion gwaed i blant gael eu gwneud yn lleol yn y feddygfa. Weithiau roedd yn rhaid iddynt gadw eu plentyn adref o'r ysgol oherwydd eu cyflwr meddygol ac, weithiau, cysylltodd yr ysgol â nhw i gasglu'r plentyn o'r ysgol. Roedd yr ysgol yn ymwybodol o anghenion meddygol y plentyn. Roedd y rhiant wedi derbyn llythyr am bresenoldeb y plentyn.

Teimlai'r rhiant y dylid cael gwell cydnabyddiaeth i blant ag anghenion meddygol a allai effeithio ar bresenoldeb; roeddent yn teimlo y dylai'r llythyrau fod wedi'u teilwra, nid yn unig llythyrau safonol, a achosodd ofid a straen pan dderbyniwyd. Roedd angen mwy o ddealltwriaeth a chefnogaeth yn yr amgylchiadau hyn.

Awgrymodd y rhiant ofalwr y dylai nyrs yn y feddygfa gael ei hyfforddi i allu cynnal profion gwaed ar blant.

- Roedd cyfarfodydd Tîm o Amgylch y Teulu, a oedd i fod i gael eu cynnal bob tri mis, weithiau'n cael eu canslo neu roedd pobl a oedd yn eu mynychu yn cyrraedd yn hwyr.
- Roedd yr Ymwelydd Iechyd wedi bod yn dda iawn am ddarparu cymorth / cydgysylltiad gofal i blentyn ag anghenion meddygol cymhleth ond daeth y gefnogaeth honno i ben pan gyrhaeddodd y plentyn yn 5 oed. Roedd y gofalwr o'r farn bod rhywun yn darparu'r rôl honno i blant ag anabledau dysgu ond doedd neb yn darparu'r rôl i blant â chyflyrau iechyd corfforol. **Roedden nhw'n meddwl y dylai nyrs yr ysgol allu gwneud mwy.** Roedden nhw wedi cael gwybod y dylai'r ffisiotherapydd allu cyflawni'r rôl ond dywedodd y rhiant mai rhan fach iawn o anghenion eu plentyn oedd ffisiotherapi ac nad oedden nhw'n gwybod pam fod yr awgrym hwnnw wedi'i wneud.
- Eglurodd rhiant-ofalwr, pan oedd eu plentyn yn sâl, eu bod wedi cysylltu â'r meddyg teulu ac wedi cael apwyntiad dros y ffôn a oedd bythefnos i ffwrdd.

Roeddent yn teimlo, ar gyfer plant â phroblemau iechyd

cymhleth, y dylid cael system ar gyfer apwyntiadau tracio cyflym.

- Dywedodd rhiant ofalwr i blentyn yn ei arddegau gyda phroblemau iechyd cymhleth eu bod yn poeni am yr hyn fyddai'n digwydd am symud o bediatreg i wasanaethau oedolion. Nid oeddent yn gwybod pa fath o drefniadau pontio fyddai ar waith.
- Siaradodd nifer o rieni am anawsterau cael asesiadau ar gyfer ADHD neu Awtistiaeth. Dywedodd un rhiant ei bod wedi cymryd pedair blynedd i'w plentyn gael diagnosis. Dywedodd rhiant arall nad oedd yr ysgol wedi anfon ffurflenni asesiadau i ffwrdd am fisoedd. Dywedodd un rhiant eu bod wedi bod yn ceisio cael asesiad o'u plentyn cyn iddyn nhw symud i fyny i'r ysgol uwchradd ond nad oedd hyn wedi digwydd eto ac roedden nhw i fod i symud ysgolion ym mis Medi. Dywedodd rhiant arall nad oedd yr ysgol yn eu cefnogi i geisio cael asesiad am nad oedd yr ysgol yn gweld unrhyw broblemau yn y plentyn - roedd y rhiant yn credu bod y plentyn wedi dysgu 'cuddio' yr hyn oedd yn digwydd ac ymddwyn yn wahanol iawn gartref.
- Amlinellodd rhiant wasanaeth da iawn gyda CAMHS. Cafodd yr atgyfeiriad ei wneud gan y meddyg teulu a chafodd y plentyn ei weld yn gyflym ac fe sefydlwyd apwyntiadau pellach.
- Dywedodd un rhiant, ar sail y profiad gwael a gawsant yn dilyn hunanatgyfeiriad, na fyddent yn argymhell mynd i'r Gwasanaethau Plant am help neu gefnogaeth. Roeddent yn teimlo eu bod yn cael eu beirniadu yn hytrach na'u cefnogi neu eu helpu a dywedodd ei fod yn brofiad erchyll.
- Dywedodd rhiant arall eu bod wedi cael eu cyfeirio at y Gwasanaethau Cymdeithasol gan dri sefydliad gwahanol ond, bob tro, dywedwyd wrthynt nad oeddent yn cyrraedd y trothwy ar gyfer bod angen cymorth. Roedden nhw wedi derbyn gwasanaeth da iawn gan Ganolfan Argyfwng Teulu Sir Drefaldwyn.
- Yn y Grŵp Cymorth Bwydo ar y Fron, codwyd nifer o gwestiynau:
 - Gofynnodd y Grŵp a oes gan y Bwrdd Iechyd Hyrwyddwyr Bwydo ar y Fron o hyd. Roedd y person roedden nhw'n ei adnabod fel Hyrwyddwr Bwydo ar y Fron yn lleol wedi gadael ac nid oedden nhw'n

ymwybodol o eilydd.

- Fe wnaethant sôn am Gynllun Gweithredu Pum Mlynedd Bwydo ar y Fron Cymru Gyfan a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2019 a gofyn a oedd Powys wedi penodi Arweinydd Bwydo Babanod Strategol.

- Hoffai'r Grŵp allu cael cwmselwyr cymorth cymheiriaid ychwanegol a meddwl tybed a oes unrhyw gyllid craidd ar gael ar gyfer hyfforddi cwmselwyr o'r fath.

Codwyd y cwestiynau hyn gyda'r Bwrdd Iechyd mewn e-bost.

- Darperir gwybodaeth am gymorth bwydo ar y fron yn y pecyn a roddir i famau newydd. Mae'r bydwragedd lleol yn hyrwyddo'r Grŵp Cymorth Bwydo ar y Fron i fenywod beichiog. Cyn COVID, byddai cynrychiolwyr o'r Grŵp Cymorth yn cael eu gwahodd i fynychu dosbarthiadau cynenedigol ond nid oedd hynny wedi digwydd yn ystod y blynyddoedd diwethaf.
- Gwnaed sylw am glymu tafod a'r angen am fwy o nyrsys hyfforddedig sy'n gallu delio ag ef. Teimlwyd bod y rhestr aros yn rhy hir. Mae darpariaeth breifat ar gael ond ni all pawb ffordio talu am driniaeth breifat.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl

- Y teimlad cyffredinol oedd bod diffyg gwasanaethau iechyd meddwl ym Mhowys a rhestr aros.
- Gwnaed sylwadau cadarnhaol am Bonthafren. Roedd yn hygyrch, gallai pobl hunangyfeirio, roedd cwmsela ar gael gydag aros 12 wythnos yn hytrach nag aros 12 mis am gwmsela'r GIG. Maent yn gallu darparu cefnogaeth i bobl sydd â gwahanol lefelau o angen, o orbryder i broblemau iechyd meddwl mwy difrifol. Dywedodd rhai pobl na fyddent 'yma' oni bai am y gefnogaeth a ddarparwyd drwy Bonthafren.

Fodd bynnag, roedd camddealltwriaeth weithiau ynghylch beth mae Ponthafren yn ei wneud a phwy y gallant helpu. Dywedodd un person eu bod wedi meddwl yn wreiddiol na fyddai Ponthafren 'ar eu cyfer

nhw' ond, mewn gwirionedd, roeddent wedi bod yn ddefnyddiol iawn.

Roedd pobl yn teimlo y dylai fod gwell hysbysebu a chyfeirio at Bonthafren. Hefyd bod angen iddo gael ei ariannu'n well.

- Mynegwyd pryder ei bod yn ymddangos bod potiau bach o arian ar gael i brosiectau bach a ddaeth i ben wedyn; byddai'n well i'r arian gael ei ddarparu i Bonthafren iddyn nhw ehangu'r hyn maen nhw'n ei wneud.
- Dim niwroseicolegydd yn y canolbarth. Dim cefnogaeth ar gyfer anaf trawmatig i'r pen. Nid yw Headway yn yr Amwythig yn cymryd o Bowys gan eu bod yn rhy brysur.
- Gwnaeth un person sylw am eu profiad o rai gweithwyr cymdeithasol iechyd meddwl fel rhai sy'n wael iawn. Roedden nhw'n teimlo nad ydyn nhw'n gwneud unrhyw beth nes bod cwyn yn cael ei chodi. Dywedon nhw fod rhai gweithwyr da iawn ond roedd yn ymddangos eu bod yn cael eu llethu gan waith.

Canolfan Cyfarfod Dementia

- Adroddwyd bod gwasanaeth da yn cael ei ddarparu gan Practis Llanfyllin.
- Mor falch o allu mynychu'r Ganolfan Cyfarfod Dementia. Mae angen ei hysbysebu'n well fel y gall mwy o bobl sy'n byw gyda dementia elwa ohono. Roedd rhai o'r bobl a oedd yn bresennol wedi darganfod y Ganolfan Gyfarfod drwy lafar yn hytrach na chael eu cyfeirio gan weithwyr iechyd neu ofal cymdeithasol proffesiynol. Roedd yn ymddangos bod diffyg cyfeirio at wasanaethau eraill.
- Awgrymodd gofalwyr y bydden nhw'n hoffi'r cyfle, yn ystod un o sesiynau'r Ganolfan Gyfarfod, i siarad gyda gofalwyr eraill mewn ystafell wahanol i'r bobl â dementia. Byddai hyn yn rhoi cyfle iddynt siarad am bethau y maent yn poeni a allai beri gofid i'r person â dementia a gallent rannu profiadau a bod yn fwy agored am yr hyn a oedd yn digwydd iddyn nhw.

Cafodd y wybodaeth hon ei throsglwyddo i Arweinydd y Ganolfan Gyfarfod Dementia sy'n mynd i geisio trefnu hyn.

- Dywedodd gofalwyr nad ydyn nhw'n gallu siarad â gweithwyr iechyd proffesiynol heb i'r person â dementia fod yn bresennol. Yn aml mae yna bethau nad ydyn nhw eisiau siarad amdanyn nhw o flaen eu hanwyliaid. Weithiau, mae'r person â dementia yn darparu gwybodaeth anghywir ond nid yw'r gofalwr yn dymuno gwrthddweud yr hyn y maent yn ei ddweud o'u blaenau.
- Dywedodd un person nad oedden nhw wedi gweld y Meddyg Dementia ers symud i ardal Y Trallwng, tra roedden nhw'n gweld y meddyg bob chwe mis pan oedden nhw'n byw yn ardal Y Drenewydd. Yn Y Trallwng, dim ond y nyrs yr oedden nhw wedi ei gweld.
- Dywedodd un gofalwr eu bod wedi gwneud nifer o alwadau ffôn a chael nifer o ymweliadau gan y Gwasanaethau Cymdeithasol ond nad oeddent wedi llwyddo i gael pecyn gofal yn ei le i'w priod yr oedd ei iechyd yn dirywio. Maen nhw'n dal i gael gwybod bod rhestr aros ac mae pobl yn brysur. Nid yw staff yn gwneud galwadau ffôn a addawyd yn ôl i'r gofalwr ac nid ydynt wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa.
- Mewn sesiwn ar wahân, adroddwyd bod person â dementia wedi cael ei asesu fel rhywun sydd angen mynd i gartref nyrsio. Roedd y Nyrs Dementia wedi gwneud popeth oedd angen ei wneud ond nid oedd yn ymddangos bod unrhyw symud ymlaen tuag at y lleoliad yn digwydd - roedd yn ymddangos fel petai'r achos yn sownd â phenderfyniad y Gwasanaethau Cymdeithasol. Nid oedd y sawl sy'n gwneud yr adroddiad hwn yn gwybod y rheswm dros y diffyg symud.

Deintyddion

- Cawsom sylwadau gan bobl a oedd wedi gallu cael apwyntiad deintyddol yn weddol hawdd.
- Clywsom gan bobl a oedd yn mynd i ddeintydd y tu allan i'r sir oherwydd nad oeddent yn gallu cofrestru gyda'r practis deintyddol lleol.

- Dywedodd rhiant eu bod wedi llwyddo i gael apwyntiad gyda'r deintydd i'w plentyn. Fodd bynnag, ni chynghorwyd hwy ymlaen llaw y byddai'n benodiad preifat a cheisiodd y practis godi dros £200 i'r plentyn gael llenwad. Cododd y rhiant y mater gyda'r Rheolwr Practis, a lwyddodd i ychwanegu'r plentyn at restr y GIG ac ni chafodd y tâl ei wneud. Fodd bynnag, nid oeddent yn gallu cofrestru eu plant eraill gyda'r practis.

Cefnogaeth ar Gyfer Arthritis

- Dywedodd Pobl yn y Grŵp Arthritis eu bod yn teimlo bod eu meddygon teulu bob amser yn ceisio rhagnodi mwy o laddwyr poen. Nid oeddent am orfod cymryd mwy o laddwyr poen. Roedd un person wedi mynychu apwyntiad wyneb yn wyneb gyda'r meddyg teulu ond doedden nhw ddim wedi cael archwiliad corfforol, dim ond wedi rhoi cyffuriau lladd poen. Roedd un person wedi gofyn i'r meddyg teulu am glytiau am boen ond fe wrthododd y meddyg teulu.
- Cynghorwyd pobl i wneud hunanatgyfeiriad ar gyfer ffisiotherapi ond, os nad ydyn nhw'n gyrru, roedd hi'n anodd iddyn nhw gyrraedd yr ysbyty yn Y Trallwng i fynd i apwyntiadau. Roedd trafniadaeth gyhoeddus i ganol tref Y Trallwng ond, i rywun mewn poen, roedd wedyn yn anodd mynd o'r orsaf fysiau i fyny i'r ysbyty. Dywedodd pobl ei bod yn llawer haws cyrraedd ffisiotherapi yn Ysbyty Amwythig gan fod yr arhosfan bysiau ar safle'r ysbyty.
- Roedd yr aros am apwyntiadau meddyg teulu yn Nhrefaldwyn yn bryder i bobl yn y grŵp yma; Hyd yn oed ar gyfer apwyntiadau ffôn, gallai'r cyfnod aros fod yn 3 wythnos.
- Dywedodd un person eu bod wedi gwneud hunanatgyfeiriad ar gyfer ffisiotherapi. Bu'n rhaid iddyn nhw aros am 5 mis ond roedden nhw'n teimlo eu bod wedi derbyn gwasanaeth ardderchog gan y ffisiotherapydd. Gwnaeth y ffisiotherapydd atgyfeiriadau at wasanaethau eraill, ee Gofal a Thrwsio, plymwr a gwasanaethau eraill, a digwyddodd y rhain yn gyflym iawn ar ôl yr apwyntiad ffisio.
- Gwnaeth un person sylw am y gofal rhagorol a gawsant gan Robert Jones ac Ysbyty Hunt Agnes, gyda thri llawdriniaeth wahanol.

- **Awgrymodd pobl yn y Grŵp bod angen arbenigwr ym Mhowys sy'n rhoi cymorth i bobl ag Arthritis.**

Trafodaethau Gyda Phobl Ifanc

Roedd tair prif thema'r drafodaeth yn yr ysgol:

1. Sut i gael gwybodaeth i bobl ifanc a'r ffyrdd gorau o ymgysylltu â nhw i gasglu eu barn/gwybodaeth ganddynt.
2. Gwasanaethau iechyd meddwl i bobl ifanc / lles emosiynol.
3. Gofalwyr Ifanc

Mae'n ymddangos bod llawer o sefydliadau yn ceisio gwneud yr un peth - peidiwch â dyblygu, gweithio gyda'i gilydd. Awgrymwyd y dylai Llais gysylltu â'r Bwrdd Dechrau'n Dda lau fel y gellir archwilio ffyrdd o weithio gyda'i gilydd. *Mae cyswllt wedi cael ei wneud ers y cyfarfod.*

Mae ysgolion yn defnyddio Google Classroom a Teams i geisio lledaenu gwybodaeth. Fodd bynnag, nid yw llawer o ddisgyblion yn edrych arnynt. Angen defnyddio sawl platfform i hyrwyddo gwybodaeth / cysylltiadau arolwg. Byddai'n syniad da i Llais gael cyswllt dynodedig wedi'i enwi ym mhob ysgol. Angen defnyddio tiwtoriaid dosbarth i rannu gwybodaeth.

Angen defnyddio gwahanol ffyrdd o gasglu barn gan bobl ifanc. Ddim yn siŵr bod llawer o bobl ifanc yn mynd i gwblhau arolygon - maen nhw'n profi blinder arolwg.

O bosib edrych ar weithdai - efallai y gall y rhain gael eu harwain gan bobl ifanc eu hunain. Os gellir dweud wrthynt beth rydym am ei ddarganfod, yna byddant yn siarad â phobl ifanc ac yn bwydo'r hyn y maent yn ei glywed yn ôl. Bydden nhw eisiau rhyw fath o gydnyddiaeth neu wobwr am hyn - e.e. tystysgrif neu rywbeth y gallan nhw ei ychwanegu at eu CV.

Mae Llais yn edrych i ddatblygu rôl gwirfoddolwr person ifanc.

Mae pobl ifanc yn defnyddio TikTok, Instagram a Snapchat. Mae angen i sefydliadau sydd am ymgysylltu â phobl ifanc ddatblygu eu defnydd o'r llwyfannau hyn.

Mae angen mwy o ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau iechyd meddwl sydd ar gael. Nid yw llawer o bobl ifanc yn gwybod ble i fynd i ofyn am help. Nid ydynt yn gwybod beth sydd ar gael. Wedi cael rhywfaint o wybodaeth wedi ei darparu yn y Cynulliad, ond mae angen mwy o gyfleoedd i ddarparu gwybodaeth - mewn gwasanaethau a grwpiau llai. Poster/taflenni o amgylch yr ysgol. Mae'r athrawon sydd wedi derbyn hyfforddiant cymorth cyntaf iechyd meddwl yn gwisgo lliniards lliw gwahanol fel bod disgyblion yn gwybod gyda phwy y gallant fynd i siarad â nhw.

Hoffwn gael mwy o athrawon i gael eu hyfforddi mewn cymorth cyntaf iechyd meddwl.

Ers COVID, nid yw pobl ifanc eisiau bod yn defnyddio gwasanaethau ar-lein, chwilio gwefannau neu geisio cymorth ar-lein. Roedd rhywun oedd wedi defnyddio cefnogaeth ar-lein ac wedi derbyn cefnogaeth wyneb yn wyneb hefyd yn teimlo bod wyneb yn wyneb wedi bod yn llawer gwell iddyn nhw.

Gofalwyr Ifanc - Dydy llawer o bobl ifanc ddim o reidrwydd yn sylweddoli eu bod yn ofalwyr ifanc ac felly dydyn nhw ddim yn gwybod bod cefnogaeth ar gael drwy Credu. Weithiau, dim ond pan fydd materion yn codi, ee drwy fonitro presenoldeb, y daw'r ysgol yn ymwybodol bod y person ifanc yn ofalwr. Mae rhai pobl ifanc ond yn sylweddoli eu bod yn ofalwr ifanc pan fyddant yn siarad â ffrind sy'n ofalwr ifanc.

Awgrymwyd bod angen rhannu gwybodaeth yn well wrth drosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd. Mae angen i ysgolion cynradd wybod y dylent ei nodi ar ffeil y plentyn os ydynt yn ofalwr ifanc hysbys fel y gellir ei godi yn ystod y cyfnod pontio.

Mae addysg gorfforol yn Ysgol Uwchradd y Trallwng mor dda. **Dylai pob ysgol feddwl am addysg gorfforol o ran symud tuag at iechyd, nid am fod yn gystadleuol.**

Nid yw addysg rhywiol wedi bod yn arbennig o dda. Ond mae hyn yn debygol o fod yn newid gyda'r newid yn y cwricwlwm - Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Ymddeolodd nyrs yr ysgol yn gynnar y llynedd. Mae nyrs ysgol newydd ond mae'n ymddangos eu bod yn canolbwyntio mwy ar grwpiau oedran

cynradd. Doedd Pennaeth y Flwyddyn ddim wedi cwrdd â'r Nyrs Ysgol newydd.

Yn y Clwb Ieuenctid, cafwyd trafodaeth gyffredinol gyda grŵp bach am wasanaethau iechyd y mae pobl ifanc yn eu cyrchu. Roedd pobl ifanc oedd yn bresennol yn teimlo eu bod wedi derbyn gwasanaethau da - meddygon teulu, deintydd, gwiriadau llygaid yn optegwyr, mynychu MIU, A&E neu ffisiotherapi yn dilyn anafiadau chwaraeon, derbyn brechiadau, gorfod mynd i Ysbyty Telford am brofion gwaed (roedd hyn ar benwythnosau). Dywedodd un o'r bobl ifanc eu bod yn teithio i Groesoswallt ar gyfer y deintydd. Pan ofynnwyd iddynt beth oedd eu profiad o wneud apwyntiadau neu fynychu apwyntiadau, dywedodd y rhan fwyaf o'r grŵp fod eu mamau yn gwneud apwyntiadau ar eu cyfer ac roedd eu mamau yn siarad â'r meddygon - roedden nhw'n hapus gyda hyn gan nad oedden nhw'n siŵr beth i'w ddweud eu hunain. Gwnaed rhai sylwadau am brofion ar gyfer ADHD neu Awtistiaeth a sut y gall hyn gymryd cryn amser.

Siaradodd person ifanc am eu profiad o gefnogaeth gan yr ysgol a nifer o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ac roeddent yn teimlo bod y cyfan yn dda ar hyn o bryd. Dywedon nhw eu bod yn ystyried gyrfya ym maes iechyd neu ofal cymdeithasol.

Awgrymodd Arweinydd y Clwb Ieuenctid y byddai'n fuddiol iawn i'r bobl ifanc pe gallai'r nyrs ysgol (neu weithiwr iechyd proffesiynol arall) fynychu'r Clwb Ieuenctid ar sail allgymorth o bryd i'w gilydd, i bobl ifanc allu cael cyngor neu gymorth wyneb yn wyneb.

Teimlai'r Arweinydd ei bod yn bwysig iawn bod gweithiwr cymdeithasol wedi'i enwi ar gyfer achosion pobl ifanc ond, yn aml, roedd y bobl ifanc yn gweld gweithwyr gwahanol. Mae hefyd yn bwysig bod gweithwyr cymdeithasol yn cadw at eu haddewidion neu nad ydynt yn gwneud addewidion na fyddant yn gallu eu dilyn.

Gwasanaethau Meddygon Teulu

- Gwnaeth nifer o bobl mewn gwahanol sesiynau sylwadau ar gyflwr presennol gwasanaethau meddygon teulu - diffyg meddygon teulu, dibyniaeth ar locwmiaid, byth yn gweld yr un meddygon teulu, meddygon teulu yn gweithio'n rhan amser, nyrsys yn gwneud yr holl

waith, hyd amser i gael apwyntiadau (apwyntiadau dros y ffôn hyd yn oed), yn methu cael apwyntiadau wyneb yn wyneb, yn mynychu ar gyfer profion gwaed ond ddim yn gwybod beth yw'r profion, Gan orfod mynd ar ôl am ganlyniadau profion, yn dal i orfod ciwio y tu allan am bresgripsiynau, mae neges ffôn rhagarweiniol yn llawer rhy hir

- Dywedodd un person eu bod i fod i gael eu hapwyntiad wyneb yn wyneb cyntaf gyda meddyg teulu mewn 41/2 blynedd ers symud i'r ardal a chofrestru gyda'r Practis. Ni chawsant apwyntiad wyneb yn wyneb pan wnaethant gofrestru gyntaf.
- Esboniodd un person, sydd â phroblemau iechyd meddwl, pa mor anodd y maent yn ei chael os dywedir wrthynt nad oes apwyntiadau ar gael yn y feddygfa pan fyddant yn ffonio a gofynnir iddynt gysylltu â'r Practis eto yn ddiweddarach.
Dywedodd y person yma ei fod wedi ei chael yn ddefnyddiol yn y gorffennol i e-bostio'r meddyg teulu cyn apwyntiad - roedden nhw'n ei chael hi'n llawer haws rhoi pethau lawr yn ysgrifenedig nag i esbonio ar lafar. Roedden nhw'n teimlo bod hyn wedi bod yn fwy effeithlon o'u safbwynt nhw a'r meddygon teulu.
Awgrymon nhw y byddai'n dda i feddygfeydd gael ffurflen y gallai pobl ei chwblhau cyn apwyntiad.
- Cafwyd sylwadau cadarnhaol am Ymarfer Llanfyllin, Ymarfer Meddygol Caereinion ac Ymarfer Meddygol Maldwyn.
- Dywedodd un person ei bod hi'n anodd cael cyngor a gwybodaeth gan eu practis meddygol am frechiadau sydd eu hangen ar gyfer teithio i India. Daethant i gysylltu â Llysgenhadaeth India i gael gwybodaeth.
- Dywedodd rhywun bod gormod o bobl yn dibynnu ar wasanaethau meddygon teulu pan fydd fferyllwyr yn gallu helpu gyda llawer o broblemau. Roedden nhw hefyd yn teimlo bod y cyhoedd wedi bod yn rhoi gormod o amser caled i dderbynyddion meddygon teulu.

Gwasanaethau i bobl â nam ar eu golwg

- Roedd yna sylwadau bod yr ymgynghorydd llygaid yn arfer ymweld â'r Trallwng i ddarparu apwyntiadau ond mae hyn wedi ei gymryd i ffwrdd ac mae'n rhaid i gleifion deithio allan o'r sir.

Codwyd y mater hwn mewn sesiynau eraill hefyd. Nid oedd pobl yn hapus bod yn rhaid iddynt deithio allan o'r sir ar gyfer apwyntiadau sgrinio llygaid diabetig. Cyn COVID, roedd pobl yn gallu mynychu apwyntiadau yn Ysbyty'r Trallwng neu mewn uned symudol yn Llanfyllin. Ond roedden nhw nawr yn gorfod teithio i Ysbyty Maelor Wrecsam. Bu'n rhaid i un person fynychu apwyntiad yn Y Bala, oedd yn daith anodd.

Codwyd hyn gyda'r Bwrdd Iechyd. Fe'n hysbyswyd bod apwyntiadau sgrinio llygaid yn cael eu cynnal yn Ysbyty'r Trallwng bob mis a hefyd yn Ysbyty'r Drenewydd. Byddai Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn dilyn yr ymholiad hwn gyda Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr.

Cyn-filwyr / Personél y Lluoedd Arfog

- Yn yr Hyb Cyn-filwyr, trafodwyd y cynllun a lansiwyd gan Lywodraeth Cymru i alluogi meddygfeydd i gofrestru i fod yn arferion Cyfeillgar i Gyn-filwyr achrededig. Mae Swyddog Cyswllt Lluoedd Arfog Powys yn bwriadu cysylltu â'r meddygfeydd ym Mhowys i hyrwyddo'r cynllun hwn a'u hannog i ymuno. Mae un practis ym Mhowys sy'n cael ei achredu ar hyn o bryd.

Byddai Swyddog Cyswllt y Lluoedd Arfog yn croesawu'r cyfle i siarad â'r Clwstwr Meddygon Teulu am hyn.

- Nid yw rhai pobl yn ystyried eu hunain yn gyn-filwyr ac, felly, ni fyddent yn gwneud y ffaith yn hysbys i'w meddygfa. Mae pobl eraill wedi dweud na fyddent yn dymuno iddo gael ei gofnodi oherwydd nad ydyn nhw eisiau triniaeth ffafriol.

Awgrymwyd y dylai pob meddygfa/Meddygfa gael poster sy'n gofyn 'Ydych chi erioed wedi gwasanaethu yn Lluoedd Arfog y DU fel Swyddog Rheolaidd, Wrth Gefn neu drwy'r Gwasanaeth Cenedlaethol, am unrhyw gyfnod o amser? Rhwch wybod i'ch meddygfa.'

- Efallai y byddai'n well defnyddio'r term cyn-wasanaeth yn hytrach na chyn-filwyr.
- Yn ogystal â gofyn i gleifion newydd pan fyddant yn cofrestru gyda'r Feddygfa, dylai'r staff hefyd fynd yn ôl i ofyn i gleifion sydd eisoes wedi cofrestru gyda'r Feddygfa.
- Gofynnwyd cwestiwn ynghylch a yw plant personél y Lluoedd Arfog sy'n gwasanaethu yn cael eu tynnu sylw at iechyd. Deallir eu bod yn cael eu tynnu sylw mewn ysgolion. Cydnabuwyd na fyddai rhai teuluoedd y lluoedd arfog yn dymuno gwneud y ffaith yn hysbys yn eu cymunedau.
- Un mater penodol i bobl sy'n gadael y Lluoedd Arfog yw ei bod yn cymryd amser hir iawn i'w cofnodion meddygol gael eu trosglwyddo i'w meddygfa yng Nghymru. Enghraifft a roddwyd oedd rhywun a adawodd y fyddin yn 2020 ac fe gymrodd hi 18 mis i'w cofnodion drosglwyddo. Nid oedd y person yn gwybod nad oedd ei gofnodion wedi dod i law ac fe'i hystyriwyd yn glaf dros dro gyda'i feddygfa. Daeth y mater hwn i'r amlwg dim ond oherwydd bod angen rhywfaint o ddogfennaeth ar y claf i allu teithio dramor. Nid dyma'r unig enghraifft y mae pobl yn y cyfarfod yn ymwybodol ohoni. Mae'n rhaid i bobl fod yn rhagweithiol iawn wrth ddilyn hyn.

Sylwadau Eraill

- Dim nyrs Parkinsons yng ngogledd Powys ar hyn o bryd. Yn ystod y 12-18 mis diwethaf, dim ond un alwad ffôn gafodd un person a oedd yn arfer gweld Nyrs yn Wolverhampton i holi sut yr oeddent.

Cafodd hyn ei godi gyda'r Bwrdd Iechyd a dywedon nhw eu bod wedi penodi i'r swydd yn ddiweddar. Roeddent hefyd wedi sicrhau cefnogaeth ychwanegol gan Ysbyty Amwythig a Telford ar gyfer gogledd Powys tra bod deiliad y swydd yn cael ei sefydlu yn ei rôl newydd.

- Dywedodd y Rheolwr Cartref Nyrsio fod anawsterau yn aml gyda llwybrau atgyfeirio i'w preswylwyr. Roeddent yn teimlo y gallai hyn fod oherwydd bod cymaint o wasanaethau'n brin o staff. Roedd atgyfeiriadau at y Tîm Triniaeth Cartref Dementia yn aml yn anodd iawn. Dywedodd y Tîm DHT fod nyrsys y cartref yn gwybod cymaint

â nhw ond bod staff y cartrefi nyrsio neu'r meddyg teulu yn gwneud yr atgyfeiriad oherwydd efallai y bydd angen cyfundrefn wahanol o feddyginiaeth ar y preswlydd a dim ond y seicolegydd allai asesu a rhagnodi hynny. Unwaith eto, teimlai'r Rheolwr fod problemau oherwydd prinder staff yn y Tîm DHT.

- Dywedodd un person eu bod wedi cael dau dderbyniad diweddar i adrannau damweiniau ac achosion brys ac wedi derbyn gwasanaeth gwych yno. Dim ond tua 25 munud oedd yr aros am ambiwlans. Ond roedden nhw wedi egluro wrth y staff ambiwlans oedd yn gwirio eu pwysau gwaed y byddai angen iddyn nhw ddefnyddio'r cyffion ehangach. Doedd staff yr ambiwlans ddim yn gwranddo. Pan yn adrannau damweiniau ac achosion brys, dywedwyd wrth y claf fod angen cyff ehangach i gymryd eu pwysedd gwaed i gael darlleniad cywir!

Mae angen i staff ambiwlans wrando ar y claf.

- Roedd un person yn hapus iawn gyda'r gofal a gawsant yn Ysbyty Maelor Wrecsam pan aethon nhw i apwyntiadau sgrinio'r fron.
- Siaradodd cyn-weithiwr cymorth am y rhesymau yr oeddent wedi gadael y rôl, a oedd yn ymwneud â chyflog isel ac amodau gwaith. Roedd faint o waith papur y bu'n rhaid ei gwblhau a'r gofyniad i gael y cymhwyster QCF yn golygu eu bod yn aml yn gweithio'n hwyr i'r nos a'r tu allan i oriau cyflogedig. Bu'n rhaid i'r gweithiwr cymorth dalu'r ffioedd cofrestru gofal cymdeithasol. Buont yn siarad am y cyflog a'r amodau gan arwain at anawsterau wrth gadw a recriwtio staff. Nid oedd yn ymddangos bod natur wledig Powys a'r pellter a'r amser i deithio rhwng achosion yn cael eu hystyried.
- Cafwyd trafodaeth am yr heriau o fod yn ofalwr cyflogedig mewn ardal wledig. Efallai y bydd pobl a oedd am gyflogi gofalwyr annibynnol eisiau rhywun a allai ddarparu gofal am gyfnod byr sawl gwaith y dydd, ee cael rhywun allan o'r gwely a gwisgo, amser cinio ac eto yn ystod amser gwely. Yn aml, nid oedd hyn yn ymarferol i ofalwr o safbwynt teithio.
- Taliadau Uniongyrchol - dywedodd gofalwr cyflogedig ei bod wedi cymryd tri mis cyn iddynt ddechrau cael eu talu oherwydd anawsterau a gafodd y cleient gyda thaliadau uniongyrchol. Gwnaeth rhai pobl eraill sylwadau ar anawsterau a dryswch gyda thaliadau uniongyrchol.

Awgrymwyd bod angen cydgysylltydd cyflogedig i gwmpasu ardal, a allai helpu gyda Thaliadau Uniongyrchol a dod o hyd i/dyrannu gofalwyr i bobl.

- Codwyd pryder am ddiffyg gwasanaethau iechyd rhywiol ym Mhowys.
- Dywedodd person fod ambiwlans wedi cyrraedd yn gyflym iawn pan gafodd ei briod strôc. Aethpwyd â nhw i Ysbyty Telford lle'r oedd yr aros yn rhy hir a achosodd broblemau. Roedd yr adsefydlu yn Ysbyty'r Drenewydd yn dda iawn.
- Dywedodd rhywun oedd wedi bod i Ysbyty'r Amwythig yn ystod y tywydd poeth diweddar ei bod wedi bod yn hyfryd bod Cyfeillion yr Ymddiriedolaeth wedi darparu hufen iâ i bobl oedd yn aros i gael eu gweld.
- Roedd yna sylwadau am gael apwyntiadau ffisiotherapi ac apwyntiadau dietegydd dros y ffôn a doedd pobl ddim yn meddwl bod hyn yn dda, gydag un person yn dweud "dydyn nhw ddim yn gallu gweld fy maint dros y ffôn".
- Roedd yna sylwadau am ffonio gwasanaethau gofal cymdeithasol a phobl sy'n trin galwadau ddim yn gwybod at bwy i gyfeirio at, gan ddweud y bydden nhw'n mynd yn ôl at y galwr, ond yna byth yn gwneud hynny.

Arolwg Ar-lein

Roedd gennym arolwg cyffredinol ar-lein ar gael i bobl roi sylwadau am unrhyw agwedd ar iechyd neu ofal cymdeithasol. Cafodd y ddolen i'r arolwg ei chynnwys ar daflenni a phosteri a gylchredwyd ym mhob sesiwn ymgysylltu ac anfonwyd copïau at sefydliadau i'w rhannu'n gyhoeddus.

Dim ond 4 ymateb a gawsom i'r arolwg hwn ac roedd pob ymateb ar bwnc gwahanol:

Casgliad o wastraff cartref

Gwasanaethau Iechyd Meddwl

Gwasanaethau mamolaeth yn y Trallwng

Therapi Galwedigaethol

Casgliad o wastraff cartref – roedd hyn yn ymwneud â Chyngor Sir Powys ddim yn ymateb i alwadau ffôn yn gofyn am help gyda biniau symudol a chodwyd hyn yn ystod un o'r sesiynau gofalwyr (gweler nodiadau cynharach).

Gwasanaethau mamolaeth yn Y Trallwng - roedd hwn yn sylw positif am y tîm mamolaeth - "Mor hyfryd cael tîm bach o fydwagedd i roi cyffyrddiad personol."

Gwasanaethau Iechyd Meddwl – "anodd cael gafael arno, cael mynediad i'r gwasanaeth, ychydig o ddeall, os na fydd iechyd meddwl yn iawn yn ei chael hi'n anodd mynychu/ateb ffôn ac y bydd yn cau achos os na fydd heb roi cefnogaeth i mewn". **Awgrymwyd y byddai ffyrdd y gellid gwneud pethau'n wahanol ar gyfer gwell syniad ar sut i gefnogi person anhrefnus, gweld pobl wyneb yn wyneb, edrych ar ddewisiadau amgen os yw person yn ei chael hi'n anodd ymgysylltu â gwasanaethau.**

Gwnaeth y person hwn sylw hefyd ar wasanaethau eraill - y pellter, y gost a'r amser i deithio i'r Amwythig neu Ysbyty Telford am driniaeth. **Roedden nhw'n teimlo y dylid darparu mwy o wasanaethau iechyd ym Mhowys.**

Mynegwyd pryder hefyd nad oedd eu mab, y dylid ei weld o leiaf unwaith y flwyddyn am gyflwr meddygol cronig, wedi ei weld o fis Rhagfyr 2020 tan fis Mai 2023.

Therapi Galwedigaethol – "Oherwydd poen llethol fy mhen-glin a dim ond apt ffôn gyda meddyg teulu yn arwain at laddwyr poen cryf, fe wnes i ddod o hyd i daflen yn fy swyddfa WI ar gyfer Gofal a Thrwsio. Fe wnaethant ymweld a darparu rheiliau cydio a rheiliau grisiau (wedi'u hariannu gan Welsh Gov) wyneb yn wyneb a chysylltu ag OT lleol. Fe ddaethon nhw allan a darparu cymhorthion amrywiol o fewn 24 awr ac roedd hyn yn golygu y gallwn ymdopi yn llawer haws mewn bywyd o ddydd i ddydd." **Awgrymodd y person hwn y gallai apwyntiad wyneb yn wyneb gyda'r meddyg teulu fod wedi golygu y byddai'r meddyg teulu'n gweld eu lefel sydyn o golli symudedd ac efallai eu bod wedi**

cael help yn gynt na dod o hyd i daflen berthnasol.

ATODIAD A

Ymateb gan Wasanaethau Cymdeithasol Cyngor Sir Powys

Diolch am eich e-byst yn cynnwys yr adroddiadau adborth o'r digwyddiadau cymunedol y bu Llais iddynt dros yr haf.

Mae Tîm Adborth y Gwasanaethau Cymdeithasol wedi adolygu'r adroddiadau a bydd yn datblygu agweddau perthnasol drwy'r broses Sicrhau Ansawdd ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Phlant. Mae'r broses hon yn ystyried dysgu a chanlyniadau o gwynion ac adborth, ac yn hyrwyddo arfer gorau a amlygwyd trwy ganmoliaeth a dderbyniwyd. Mae camau gweithredu y cytunwyd arnynt yn cael eu nodi a'u monitro gyda themâu'n cael eu cofnodi yn yr Adroddiad Blynyddol.

Bydd adroddiadau Llais, ac ymateb Cyngor Sir Powys, yn cael eu hystyried mewn cyfarfodydd Briffio Gwasanaethau Cymdeithasol gyda'r Deiliaid Portffolio, a'u darparu i'r Pwyllgor Craffu Iechyd a Gofal.

Efallai y gallai Llais ystyried rhannu copïau o daflen adborth gwasanaethau cymdeithasol Cyngor Sir Powys mewn digwyddiadau ymgysylltu, neu gyfeirio pobl at ein tudalen we adborth yn

<https://cy.powys.gov.uk/article/11303/Proses-Cwyno-Canmol-a-Sylwadau-Gwasanaethau-Cymdeithasol>

Byddai aelodau'r Tîm hefyd yn hapus i fynychu digwyddiadau ymgysylltu Llais yn y dyfodol lle bo'n briodol.

Dyma ymateb cyntaf Cyngor Sir Powys i adroddiadau ymgysylltu Llais, ac rwy'n meddwl ei bod yn bwysig egluro ychydig o bwyntiau ar hyn o bryd. Gan fod yr adroddiadau'n cynnwys gwybodaeth gyfyngedig a dienw, dim ond adborth cyfyngedig yr ydym wedi gallu ei roi weithiau. Os bydd unigolyn yn gofyn am ymateb manwl ar eu hamgylchiadau personol, a fydddechystal â gofyn iddynt gysylltu drwy'r wybodaeth

gyswllt a ddarperir uchod. Ar gyfer rhai sylwadau ni fu'n bosibl canfod a ydynt yn ymwneud â gwasanaethau'r cyngor ai peidio. Er enghraifft, mae Gwasanaethau Iechyd Meddwl yn cael eu darparu ar y cyd, felly mae'n anodd ymateb lle nad oes unrhyw arwydd a gafodd y preswlydd gefnogaeth gan y Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol neu Fwrdd Iechyd Addysgu Powys.

Sylw	Ymateb	Gweithred
<p>Pryderon am gasgliadau bin.</p> <p>Person hŷn â phroblemau symudedd wedi cysylltu â Chyngor Sir Powys with Gwaith yn cynghori eu bod ymn methu symud eu bin eu hunain a wedi cael gybod y bydd y mater yn cael ei ddatrys ond doedd dim byd wedi digwydd.</p> <p>Gwnaeth person arall sylw ar y newid yn y casgliad o wastraff nad yw'n heintus a ddigwyddodd ychydig</p>	<p>Y Tîm Sbwriel sy'n delio â Chasgliadau Bin gyda Chymorth a dyraniadau Biniau, mae'r manylion cyswllt isod.</p> <p>01597 827465</p> <p>Waste.awareness@powys.gov.uk</p> <p>Biniau heb eu casglu</p> <p>Os oes gan breswlydd sy'n cael ei gefnogi gan Weithiwr Cymdeithasol broblem gyda chasglu biniau gyda chymorth, gall ofyn i'w Weithiwr Cymdeithasol am gymorth i uwchgyfeirio'r mater neu wneud cwyn drwy ein tîm Cwynion Corfforaethol drwy</p> <p>01597 827472</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion</p>	<p>Sylwadau a drosglwyddwyd i'r Adran Briffyrdd, Cludiant ac Ailgylchu Adran.</p>

<p>flynyddoedd yn ôl.</p> <p>Roedd gofalwr sy'n gofalu am nifer o ddeiliaid tai â phroblemau anymataliaeth ac anghenion iechyd eraill, gan arwain at wastraff cartref ychwanegol, wedi cael gwybod gan y Cyngor na allai gael bin ychwanegol. Roedd Credu wedi dweud bod hyn yn wybodaeth anghywir.</p>		
<p>Anawsterau yn cwblhau DWP ffurflenni</p>	<p>Mater i'r Adran Gwaith a Phensiynau yw hwn. Mae yna nifer o sefydliadau a all gefnogi trigolion i gwblhau'r ceisiadau hyn.</p> <p>Os yw unigolyn yn derbyn cymorth gan Weithiwr Cymdeithasol efallai y bydd yn gofyn am gymorth gyda'r ffurflenni, ond gall sefydliadau fel Cyngor ar Bopeth, Age Cymru a'r Tîm Cyngor Budd-daliadau helpu hefyd.</p> <p>https://cy.powys.gov.uk/Budd-daliadau</p>	

<p>Pryderon am iechyd meddwl Gofalwyr.</p> <p>Siaradodd gofalwyr am y straen maent yn profi a bod yn aml ar ben y 'Pyramid Straen' lle gall digwyddiad bach sbarduno problem llawer mwy arwyddocaol.</p>	<p>Gall gofalwyr sydd eisiau neu sydd angen mwy o gefnogaeth neu seibiant ofyn i'r Awdurdod Lleol gwblhau Aseiad Gofalwr, yn gwbl annibynnol ar y person y maent yn gofalu amdano.</p> <p>Mae Cred yn gweithio i gefnogi aelodau o'r teulu a ffrindiau (o unrhyw oedran) sy'n gofalu am rywun sy'n sâl neu'n anabl.</p>	
<p>Pryder am brinder gofalwyr cyflogedig, ac oedi cyn rhoi pecynnau gofal ar waith.</p>	<p>Mae'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn ymwybodol o'r her hon ac yn gweithio i geisio mynd i'r afael â'r prinder gofalwyr cyflogedig ar draws y sir, yn fewnol a chyda sefydliadau darparu. Nodir her natur wledig a thâl Powys. Yn gynharach yn 2023 addasodd y Cyngor y broses recriwtio ar gyfer gofalwyr, gan wneud y broses yn haws ac yn gyflymach, yn ogystal â chynnal digwyddiadau recriwtio amrywiol.</p>	<p>Mae datblygiadau gwasanaeth yn cael eu symud ymlaen yn fewnol a gyda darparwyr i gryfhau'r sector a hyrwyddo hwn fel gyrfa ddeniadol.</p>
<p>Ymddengys nad oedd gofalwyr yn ymwybodol bod Academi Iechyd a Gofal Powys a'r Ysgol Gwirfoddolwyr a Gofalwyr yn</p>	<p>Mae'r rhain yn fentrau cymharol newydd ac mae codi ymwybyddiaeth yn mynd rhagddo, fodd bynnag, bydd yr adborth hwn yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.</p>	<p>Bwydo yn ôl i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ynghylch gwelededd a hyrwyddo'r Academi Iechyd a</p>

cael eu datblygu.		Gofal ac is-grwpiau.
Awgrymwyd rhestr ganolog o Gofalwyr Annibynnol i breswylwyr gael mynediad iddynt.	Mae 'Canfyddwr Cymorth' ar gael drwy'r ddolen ganlynol: https://powys.paweb.org/s4s/CustomPage/Index/242	
<p>Pryder y dylid cydnabod anghenion meddygol sy'n effeithio ar bresenoldeb ysgol.</p> <p>Roedd rhiant yn teimlo dylai cydnabyddiaeth am blant gydag anghenion meddygol a allai effeithio presenoldeb gwella, gyda llythyrau pwrpasol yn hytrach na rhai safonol i osgoi cynhyrfu a straen. Roeddent yn teimlo bod angen mwy o ddealltwriaeth a chymorth o dan</p>	<p>Mater i'r Adran Addysg ac ysgolion unigol yw hwn.</p> <p>01597 826422 Education@powys.gov.uk</p> <p>https://cy.powys.gov.uk/article/3748/Manylion-cyswllt-Gwasanaethau-Ysgolion-ac-Addysg</p>	Anfon y sylwadau ymlaen i'r Adran Addysg.

<p>yr amgylchiadau hyn.</p>		
<p>Dyali'r rhai sy'n mynychu cyfarfodydd y Tîm o Amgylch y Teulu gyrraedd yn brydlon, ac ni ddylid canslo'r cyfarfod.</p>	<p>Cytunwyd. Bydd hyn yn cael ei fwydo'n ôl i Wasanaethau Plant i sicrhau bod y Gweithiwr Proffesiynol Arweiniol yn rheoli'r cyfarfodydd hyn yn dda.</p>	<p>Bwydo hwn yn ôl i'r Tîm Cymorth Cynnar.</p>
<p>Nid yw rhiant yn teimlo y gall eirioli hunan-atgyfeirio i'r Gwasanaethau Plant yn dilyn eu profiad gwael eu hunain ar ôl gwneud hyn.</p> <p>Roeddent yn teimlo eu bod yn cael eu barnau yn hytrach na'u cefnogi neu eu helpu ac yn ei ddisgrifio fel profiad erchyll.</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys yn bryderus o glywed bod unrhyw un wedi cael profiad o'r fath wrth ofyn am gymorth, a byddent yn eu hannog i gysylltu fel y gallwn ymchwilio ymhellach.</p> <p>Croesewir adborth, canmoliaeth a chwynion (trwy'r dolenni isod) gan breswylwyr, er mwyn caniatáu i faterion gael eu datrys, nodi anghenion hyfforddi a gwella a datblygu arferion.</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p> <p>Mae staff wedi'u hyfforddi ac mae'n ofynnol iddynt ddefnyddio iaith briodol ac arfer anfeirniadol.</p>	

<p>Cyfeiriodd tri sefydliad gwahanol riant at y Gwasanaethau Cymdeithasol am gymorth, gan fethu â chyrraedd y trothwy ar bob achlysur.</p> <p>Derbyniodd y rhiant gwasanaeth da gan Ganolfan Argyfwng Teuluol Sir Drefaldwyn</p>	<p>Mae trothwy yn ei le i sicrhau bod ymyrraeth statudol yn cael ei chyfeirio'n briodol; mae ceisiadau am gymorth nad ydynt yn cyrraedd y trothwy hwn yn cael cynnig cymorth gan y Tîm Cymorth Cynnar.</p>	
<p>Mae cefnogaeth gan rai Gweithwyr Cymdeithasol lechyd Meddwl yn wael, maent yn methu â gwneud unrhyw beth hyd nes y gwneir cwyn. Mae gweithwyr cymdeithasol da yn cael eu gorlwytho â gwaith.</p>	<p>Mae'r holl staff yn ymdrechu i ddarparu gwasanaeth rhagorol o fewn y ddeddfwriaeth, y canllawiau a'r polisi priodol, ond ar brydiau gellir diwallu anghenion unigolyn yn well gan sefydliad mwy priodol.</p> <p>Mae'r galw ar yr holl staff gofal cymdeithasol yn cael ei gydnabod, ar ôl cynyddu ers cyn y pandemig.</p>	

<p>Pryderon am Daliadau Uniongyrchol gan gynnwys oedi hir cyn cael eich talu, anhawster a dryswch gyda'r system.</p> <p>Awgrymwyd Cydgysylltydd cyflogedig i gwmpasu ardal a helpu gyda Thaliadau Uniongyrchol a chanfod/ dyrannu gofalwyr i bobl.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn ymwybodol o'r heriau blaenorol gyda Thaliadau Uniongyrchol a gwnaed gwaith sylweddol i fynd i'r afael â'r problemau a gododd a'u lliniaru.</p> <p>Bellach gwneir taliadau mewn modd amserol pan ddilynir y broses.</p>	<p>Sicrhewch fod gan staff y wybodaeth gywir am Daliadau Uniongyrchol.</p>
<p>Nid yw'r rhai sy'n delio â galwadau yn gwybod ble i gyfeirio preswylwyr pan fyddant yn ffonio'r Gwasanaethau Cymdeithasol, ac nad ydynt yn darparu galwad yn ôl a addawyd.</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys yn bryderus o glywed nad yw trigolion wedi cael eu galw yn ôl pan gafodd addewid. Mae ASSIST (Oedolion) a'r Tîm Drws Ffrynt (Plant) yn gweithio'n agos gyda'r Cysylltwyr Cymunedol a'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd yn y drefn honno i ddarparu cyfeiriadau at sefydliadau.</p>	
<p>Gellid gwella gwasanaethau cymorth</p>	<p>Asesir cymorth i'r rhai ag anghenion gofal cymdeithasol drwy fodel asesu sy'n seiliedig ar gryfderau. Gellir diwallu anghenion gofal cymdeithasol a</p>	

<p>i oedolion awtistig.</p>	<p>aseswyd gyda chyngor, gwybodaeth neu gefnogaeth gan y Cyngor, neu drwy adnoddau cymunedol gan gynnwys Partneriaid Trydydd Sector. Croesewir adborth ar ddatblygiadau gwasanaeth bob amser a gellir ei ddarparu drwy</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	
<p>Mae preswlydd â phroblemau iechyd yn cael trafferth cael mynediad at wasanaethau.</p>	<p>Byddai gwybod pa wasanaethau y mae'r preswlydd yn cael trafferth cael mynediad iddynt yn caniatáu i'r Awdurdod gysylltu â chydweithwyr corfforaethol neu sefydliadau partner i geisio datrys hyn.</p> <p>Gellir darparu adborth drwy</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	
<p>Arweiniodd cyswllt â'r Gwasanaethau Cymdeithasol ynghylch diffyg ymweliadau gofalwr ar gyfer perthynas oedrannus at</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys yn bryderus o glywed nad yw trigolion wedi cael eu galw yn ôl pan gafodd addewid.</p> <p>Fel arall, gallant ddarparu'r adborth hwn drwy</p> <p>01938 827 515</p>	<p>Nodyn atgoffa i staff ynghylch pwysigrwydd dilyn i fyny ar alwadau yn ôl y cytunwyd arnynt.</p>

<p>alwad yn ôl yn cael ei addo, sydd dal heb ei dderbyn 18 mis yn ddiweddarach.</p>	<p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	
<p>Ansicrwydd am sut a/neu anhawster i gael mynediad at wasanaethau gofal cymdeithasol.</p>	<p>Mae codi ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau gofal cymdeithasol y mae Cyngor Sir Powys yn eu darparu yn bwysig, yn ogystal â gwybodaeth am sut y gall pobl gael mynediad atynt.</p> <p>Mae gwybodaeth ar gael mewn amrywiaeth o adeiladau'r Cyngor gan gynnwys llyfrgelloedd, ar y wefan (dolen isod) a chan sefydliadau partner megis Credu, meddygfeydd, Age Cymru ac ati.</p> <p>Gofal a Chymorth Cymdeithasol</p> <p>Mae hyrwyddo a rhannu gwybodaeth am y Cyngor a gwasanaethau eraill yn rhan o ddatblygiadau parhaus o ran darparu gwasanaethau.</p>	<p>Parhau i hyrwyddo Drws Ffrynt (Plant) a gwasanaethau ASSIST (Oedolion).</p>
<p>Dim digon o wasanaethau ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar.</p>	<p>Darperir gwasanaethau gan Ymwelwyr Iechyd, darparwyr Gofal Plant, darpariaethau Dechrau'n Deg, Addysg 3 Oed, Gwasanaethau Iaith a Lleferydd, a Rhaglenni Cymorth Cynnar fel y Blynyddoedd Rhyfeddol neu Gymorth i Fabanod a Phlant Bach.</p> <p>Croesewir adborth ar ddatblygiadau gwasanaeth yn y maes hwn bob amser</p>	

	<p>a gellir ei ddarparu drwy</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	
<p>Dylid ymgymryd â gwiriadau o brofiad y rhai sy'n byw mewn Cartrefi Gofal o ystyried y sylwadau negyddol am Gartrefi Gofal.</p>	<p>Arolygir cartrefi gofal gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)</p> <p>Mae gweithwyr cymdeithasol hefyd yn ymweld â chartrefi gofal yn rheolaidd ac yn monitro'r gofal a ddarperir. Mae'r Gwasanaeth Comisiynu a Phartneriaeth yn cynnal cysylltiadau agos gyda Chartrefi Gofal a'r rhai sy'n darparu'r gwasanaeth hwnnw.</p> <p>Dylid codi unrhyw bryderon neu ofidiadau am safon y gofal mewn Cartref Gofal ym Mhowys gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (dolen uchod) neu i'n Tîm Adborth drwy</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	
<p>Nid oes unrhyw wasanaethau cymorth ym Mhowys na Chymru ar gyfer plant sy'n cael diagnosis o Syndrom</p>	<p>Efallai y bydd y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd yn gallu darparu rhywfaint o wybodaeth ddefnyddiol.</p> <p>Mae SNAP Cymru yn darparu cymorth i rieni i gael y cymorth cywir i'w plentyn,</p>	

<p>Tourette's, ac mae'r agosaf yng Ngorllewin Canolbarth Lloegr.</p> <p>Mae angen cyngor am beth a sut i drafod anghenion plentyn gyda'u hysgol yn y sefyllfa hon.</p>	<p>felly gellid cysylltu â nhw am gymorth i siarad â'r ysgol am ddiagnosis plentyn.</p>	
<p>Pryderon i drigolion a leolir yn Nhŷ Jiwbilî yn Nhrefyclo ond heb ateb addas; pam nad oes yn Nhŷ Jiwbilî yn Nhrefyclo ond heb ateb addas; pam nad oes Gweithiwr Cymdeithasol dynodedig ar gyfer yr eiddo hwn.</p>	<p>Er nad yw Gweithwyr Cymdeithasol yn cael eu dyrannu i lety neu leoliadau penodol, efallai y bydd gan breswylwyr eu Gweithiwr Cymdeithasol neu ofalwr eu hunain, neu weithiwr cymorth o sefydliad partner arall.</p>	
<p>Gallai Grŵp Babanod/Plant Bach sy'n cael ei redeg gan yr Awdurdod Lleol gefnogi llawer o deuluoedd (sy'n mynychu</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys wedi rhedeg Mentrau Grŵp Rhieni a Phlant Bach ond gwelwyd bod presenoldeb yn isel.</p> <p>Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn argymhell y dylid hybu defnydd teuluoedd o</p>	

<p>grwpiau sy'n cael eu rhedeg gan yr Eglwys ar hyn o bryd)</p>	<p>adnoddau yn y gymuned, ac mae'r Awdurdod Lleol yn gwneud hynny drwy'r Tîm Comisiynu a Phartneriaeth. Mae gan sefydliadau partner fwy o ryddid i redeg ar amser ac mewn lleoliad sydd fwyaf addas i deuluoedd lleol a darparu gwasanaethau sy'n diwallu eu hanghenion.</p>	
<p>Bu'n rhaid i breswilydd oedrannus aros 3 wythnos ar ôl cael ei ryddhau o'r ysbyty cyn l reiliau llaw argymelledig cael eu gosod.</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys yn gweithio'n galed i gwblhau'r addasiadau mwyaf brys cyn gynted â phosibl. Os oes gan unigolion neu deuluoedd unrhyw bryderon ynghylch amseriadau, mae croeso i chi gysylltu â'u gweithiwr penodedig, y Tîm Dyletswydd neu dîm Adborth y Gwasanaethau Cymdeithasol.</p>	
<p>Mae angen monitro gwasanaethau plant yn well. Nid oedd un profiad o'r Gwasanaethau Plant yn dda ac er ei fod o fewn y gyfraith, nad oedd 'yn ymddangos yn iawn'.</p>	<p>Mae Cyngor Sir Powys yn deall y gall teulu ar adegau ystyried neu brofi ymyrraeth a chefnogaeth y Gwasanaethau Cymdeithasol fel rhywbeth 'ymledol' a digroeso.</p> <p>Byddai angen adborth a thrafodaeth bellach a chrosawyd hynny er mwyn deall profiad y teulu yn well fel y gellir datblygu arfer a'i wella o'r dysgu hwnnw.</p> <p>01938 827 515</p> <p>Socialservicesfeedback@powys.gov.uk</p> <p>Sylwadau, Canmoliaeth a Chwynion Gwasanaethau Cymdeithasol</p>	

Ymateb Gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys

Adroddiadau Ymgysylltu Llais

Diolch am y cyfle i wneud sylwadau ar adroddiadau eich gweithgareddau ymgysylltu diweddar, gan gynnwys:

- Mehefin 2023: Ymgysylltiad gyda ffocws cymunedol yn ardal y Trallwng a Maldwyn
- 18 Gorffennaf 2023: Ymgysylltu â Theithwyr Gwyddelig
- 24-27 Gorffennaf 2023: Sioe Frenhinol Cymru
- Awst 2023: Arolwg
- 5 Awst 2023: Sioe Aberhonddu
- 10 Awst 2023: Sioe Guilsfield
- 19 Awst 2023: Gŵyl Caredigrwydd Y Drenewydd
- 26 Awst 2023: Sioe a Charnifal Tref-y-clawdd
- 2 Medi 2023: Sioe Pontsenni

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod llais cleifion, defnyddwyr gwasanaeth, gofaluwr, y cyhoedd a rhanddeiliaid ehangach wrth wraidd ein cynlluniau, blaenoriaethau a gwella gwasanaethau.

Mae'r ymrwymiad hwn yn adlewyrchu dyletswyddau statudol pwysig i gyrff y GIG, gan gynnwys drwy'r Ddyletswydd Ansawdd newydd fel rhan o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020.

Fel rhan o'r Ddyletswydd Ansawdd hon, mae'n rhaid i ni ystyried y Safonau Ansawdd Iechyd a Gofal (de) newydd sy'n darparu fframwaith i asesu ansawdd a gwella canllawiau. Yn bwysig, mae "Canoli ar y Person" yn un o feysydd allweddol ansawdd ochr yn ochr â Diogel, Amserol, Effeithiol, Effeithlon a Theg.

Mae'r adroddiadau gan Llais yn darparu ystod eang o adborth sy'n cwmpasu ystod eang o wahanol adrannau a chyfarwyddiaethau o

fewn y bwrdd iechyd, yn ogystal â gwasanaethau a gomisiynwyd gan y bwrdd iechyd gan gontractwyr gofal sylfaenol lleol (e.e. meddygon teulu, deintyddion) a darparwyr gwasanaethau iechyd a gofal eraill (e.e. llwybrau at wasanaethau aciwt ac arbenigol a ddarperir gan ysbytai cyfagos yng Nghymru a Lloegr).

Bydd ein hadrannau a'n cyfarwyddebau, gan gynnwys y rhai sy'n gyfrifol am gomisiynu a chontractio gwasanaethau gofal sylfaenol ac ysbytai, yn gallu manteisio ar yr adborth hwn ochr yn ochr â'r mewnwelediadau a gasglwn trwy ein harolygon ein hunain a mecanweithiau adborth amser real, straeon cleifion, mesurau canlyniadau a adroddir gan gleifion (PROMs), mesurau profiad cleifion a adroddwyd gan gleifion, cwynion a phryderon, canmoliaeth, digwyddiadau clinigol ac adroddiadau allanol (e.e. Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru).

Mae aelodau o Dîm Gweithredol y Bwrdd Iechyd wedi trafod ein dull o ymateb i adroddiadau ymgysylltu gan Llais a byddant yn sicrhau bod yr adroddiadau hyn wrth wraidd ansawdd a gwella gwasanaethau.

Rhannu gyda phrofiad cleifion ac arweinwyr ansawdd

Rydym wedi sicrhau bod yr adborth hwn gan Llais wedi'i rannu â phrofiad cleifion ac arweinwyr ansawdd yn y bwrdd iechyd fel y gallant ystyried hyn fel rhan o'u dull ehangach o wella ansawdd a gwasanaethau.

Myfyrio a dysgu yn ein Grŵp Llywio Profiad Cleifion

Fel rhan o'r broses hon byddem hefyd yn ddiolchgar am gynrychiolaeth Llais yn ein Grŵp Llywio Profiad Cleifion chwarterol, gyda'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ddydd Llun 20 Tachwedd am 2pm trwy MS Teams. Byddai hyn yn rhoi cyfle i chi gyflwyno'r materion a'r themâu cryno yr ydych wedi'u clywed ar draws eich gweithgareddau ymgysylltu yn ystod y tri mis diwethaf i'n rhwydwaith o arweinwyr profiad cleifion. Bydd hefyd yn sicrhau

bod eich canfyddiadau wedi'u gwreiddio'n llawn yn ein dull ehangach o wella ansawdd.

Os hoffech fanteisio ar y cyfle hwn, rhowch wybod enw a manylion cyswllt eich cynrychiolydd i ni fel y gallwn sicrhau eu bod yn derbyn y gwahoddiad a'r papurau ar gyfer y cyfarfod, ac fel y gellir cynnwys cyfle i gyflwyno ein mewnwelediadau ar yr agenda.

Ymgorffori mewnwelediadau i'n Bwrdd a'n strwythur Pwyllgor

Bydd y dull hwn hefyd yn sicrhau bod uchafbwyntiau allweddol o'ch mewnwelediadau yn cael eu cynnwys yn ein Hadroddiadau Ansawdd Integredig sy'n cael eu cyflwyno a'u trafod yn gyhoeddus yn ein Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Profiad Cleifion, gan sicrhau'r cysylltiad drwodd i'n Bwrdd.

Integreiddio â'n Tîm Profiad Cleifion ac ymateb i bryderon

Lle hoffai eich ymatebwyr rannu eu hadborth yn uniongyrchol gyda'r bwrdd iechyd, neu os hoffech gael ymateb manwl i faterion neu bryderon am eu hamgylchiadau, yna cyfeiriwch nhw i'n tîm profiad cleifion. Gallwn ddarparu gwybodaeth neu ddeunyddiau arddangos i chi eu rhannu yn eich digwyddiadau, ac mae ein gwefan yn pthb.nhs.wales/adborth (cod QR a ddarperir) hefyd yn cynnwys dolenni defnyddiol i'n harolwg profiad cleifion, ffurflen ganmoliaeth, tîm cwynion a phryderon.

Diolch am yr adroddiadau hyn, a diolch i swyddogion a gwirfoddolwyr Llais am y gwaith rydych chi'n ei wneud i wrando a rhannu barn a phrofiadau pobl Powys.

DIOLCH

Diolchwn i bawb a roddodd o'u hamser i rannu eu barn a'u profiadau gyda ni am eu gwasanaethau iechyd a gofal ac i rannu eu syniadau.

Gobeithiwn fod yr adborth y mae pobl wedi'i gymryd o'u hamser i'w rannu yn dylanwadu ar wasanaethau gofal iechyd i gydnabod a gwerthfawrogi'r hyn y maent yn ei wneud yn dda - a chymryd camau lle mae angen iddynt wneud cyn gynted ag y gallant i wella pethau.

ADBORTH

Byddem wrth ein bodd yn clywed eich barn am y cyhoeddiad hwn, ac unrhyw awgrymiadau ynghylch sut y gallem fod wedi'i wella, fel y gallwn ei ddefnyddio i wneud ein gwaith yn y dyfodol yn well.

MANYLION CYSWLLT

RHANBARTH LLAIS POWYS,
LLAWR GYNTAF, NEUADD BRYCHEINIOG,
FFORDD CAMBRIAN,
ABERHONDDU, POWYS,
LD3 7HR.

FFÔN: 01874 624206
E-BOST: POWYSENQUIRIES@LLAISCYMRU.ORG
GWEFAN: WWW.LLAISCYMRU.ORG
FACEBOOK: @LLAISPOWYS
TWITTER: LLAIS_WALES

LLAWR GYNTAF,
TŶ LADYWELL,
Y DRENEWYDD, POWYS,
SY16 1JB.

FFÔN: 01686 627632